

La maresma - Argentona- el Caire

MARIA JOSEP CASTILLO

En aquest número de fonts donem encara cabuda a novetats bibliogràfiques de la primera meitat d'aquest any 2021, molt fecund en quant a publicacions de llibres relacionats d'una manera o d'una altra amb la nostra vila. Totes elles han estat ja presentades davant dels lectors locals.

Dones poetes de la Maresma

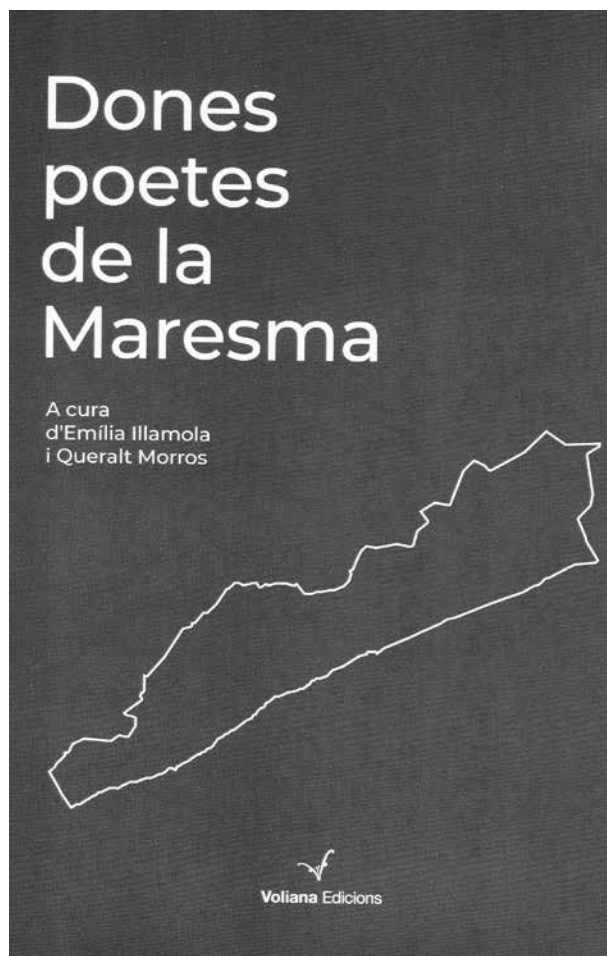
Al nº 80 de la revista fonts es va comentar, en aquesta mateixa secció, el llibre dedicat als poetes del Maresme. Es va publicar el 2019 i de la recopilació d'autors es feren càrrec Isidre Julià, Josep Lladó i Emília Illamola. És aquesta darrera qui, juntament amb la Queralt Morros, ha portat endavant un projecte relacionat amb l'anterior, però donant ara veu exclusivament a dones poetes de la nostra comarca. El color de la portada és justament el violeta, tonalitat que identifiquem amb les reivindicacions per la igualtat de gènere. I el nom de la comarca també apareix en femení, la Maresma, mot que serveix per definir una zona de costa baixa i sovint inundada per les aigües del mar, sinònim d'aiguamoll. Justament el pròleg del recull, signat per les dues curadores, l'Emília i la Queralt, comença amb la definició de la paraula maresme i maresma, en masculí i en femení. I també fan esment de la intencionalitat de parlar de "poetes" i no de "poetesses". En aquestes primeres pàgines plasmen el seu

objectiu: posar en valor les autores nascudes, arrelades o vinculades a la comarca i que han escrit i publicat poesia en català des de principis del segle XX fins al 2020.

També escriuen paraules introductòries Mercè Pomer, directora de Can Manyé i d'Espais de Poesia; l'editora dels Quaderns de la Font del Cargol Adriana Pujol, i la periodista cultural i responsable de Vibop Edicions, Montserrat Serra. Les tres posen en valor la ingent tasca portada a terme per les dues curadores.

El llibre s'articula en una sèrie de parts. La primera la configura una selecció de les poetes que l'Emília i la Queralt consideren més representatives del nostre territori, mentre que les següents van recorrent diverses dècades, des del 1901 al 2020, amb una introducció a cada dècada, amb esdeveniments a tres nivells geogràfics: la comarca, els Països Catalans i, finalment, Espanya i la resta del món. Esdeveniments majoritàriament relacionats amb la cultura o la política que afectaren a la dona, o fets d'àmbit molt general, com la pandèmia de COVID del 2020, fet amb què comença el darrer any que apareix al recull.

Més de cent dones, concretament 107, apareixen a la recopilació. La primera que trobem és la Lina Casanovas, amb qui van poder conversar poc abans del seu traspàs, el 2020, als 102 anys. De cada autora hi ha una breu introducció en forma de biografia, l'esment de les seves obres, premis i reconeixements aconseguits...

■ **ILLAMOLA, Emília;
MORROS, Queralt**

■ ***Dones poetes de la Maresma***

■ **Voliana Edicions.
Argentona, 2021**

■ **237 pàgines**

Després, una selecció de versos de les diverses poetes, "mostres poètiques", com les denominen l'Emília i la Queralt. Amb algunes d'elles les autores han pogut conversar i recullen aquestes trobades, paraules que fan

molt properes aquestes introduccions als diversos poemes. De fet a les darreres pàgines del llibre apareix la relació de les poetes amb les que s'han pogut entrevistar, bé en persona o a través de videotrucades. També hem d'esmentar el recull de fonts utilitzades, majoritàriament bibliogràfiques, per la realització del magnífic i ingent treball.

Vist al carrer

Per la seva activitat com a fotògraf en Toni Alsina sap “mirar”, és a dir, es fixa en els detalls més enllà del que dia a dia veiem i no admirem. Fruit d'aquesta fixació pels detalls tenim el llibre que comentem, un recull d'imatges del que podem trobar passejant pels carrers d'Argentona, una visió de la vila diferent, de detalls exquisits que sovint se'ns escapen encara que hi passem cada dia per davant.

Recollides per temes (balcons, esgrafiats, rellotges de sol, portes, bústies...) un requitzell d'imatges desfilen pel llibre. I per acompanyar les imatges, per fer-les parlar, tenim els textos que ha creat l'Emili Amargant. Lluny d'aquella dita que una imatge val més que mil paraules, les de l'Emili fan que mil imatges valguin com mil paraules. Amb el seu estil punyent, jugant amb els mots, amb referències diverses a escriptors, a mites, a costums i tradicions, els textos de l'Emili il·lustren

■ **ALSINA, Toni;
AMARGANT, Emili**

■ *Vist al carrer*

■ **Argentona 2021**

■ **154 pàgines**

les fotografies.

L'Emili acompanya al “lector d'imatges” amb els seus escrits. A tall d'exemple amb aquestes línies “explica” les fotografies que en Toni ha seleccionat dels esgrafiats d'Argentona, a la pàgina 95: “L'esgrafiat és com un tatuatge en una façana. Els que es graven a la pell són inclassificables. Cada tatuatge per on l'enfila i tants caps tants barrets. Els que decoren les façanes locals, però, són força homogenis i de tall modernista o noucentista. Una tendència de

l'època en què es van gratar sobre les parets. Són dibuixos i saneques que tant podrien haver sortit d'un jardí de Versalles com d'una estora de Corpus en els seus anys d'esplendor”.

No tots els elements triats per en Toni responen a una recerca de la bellesa de la vila. Alguns apartats tenen com a protagonistes aspectes més utilitaris, com les tapes del clavegueram o els fils elèctrics que pegen sovint maldrestes pels carrers. Però el to poètic de l'Emili transforma aquests “objectes” vistos als carrers en “les portes

de l'inframon” o “els fils d'Ariadna”.

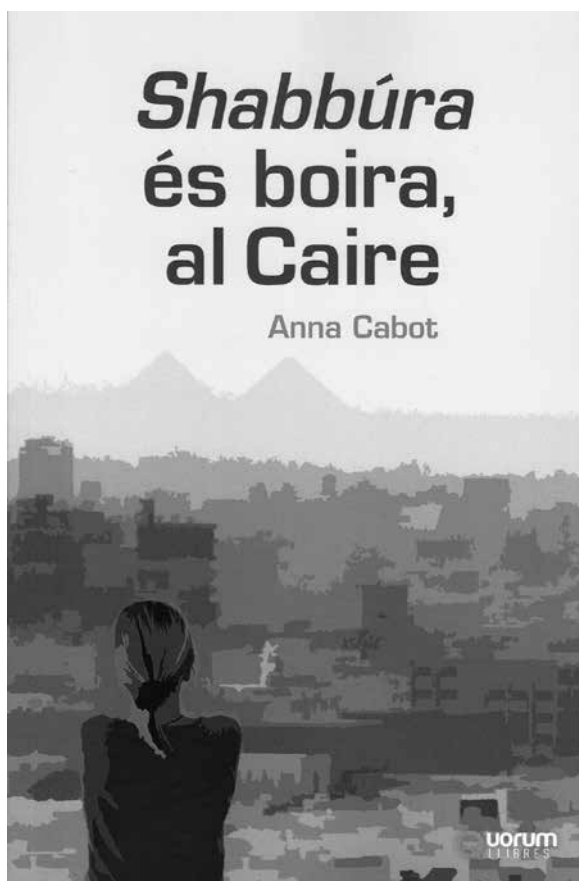
Fa temps que el projecte d'en Toni estava sobre la taula. Tots sabem la dificultat que comporta publicar un llibre, i més un en què les fotografies en són protagonistes, ja que el preu de l'edició es dispara. És, per això, que ens hem de felicitar tots plegats, i especialment als autors, que una obra magna com aquesta hagi vist per fi la llum. Paraules d'en Llorenç Soldevila a mode de pròleg, del regidor de cultura de l'ajuntament, Àngel Puig, i del president del Centre d'Estudis Argentonins Jaume Clavell, l'Enric Subià, presenten les aproximadament mil imatges que ha seleccionat en Toni Alsina. Tria difícil, perquè en té moltes més al rebost d'aquest “decorat immòbil del poble”.

Shabbúra és boira, al Caire

Al nº 71 de *fonts* ressenyàvem el llibre *Veus sense refugi*, escrit a quatre mans el 2017 per l'Anna Cabot i la Badia Bouia. S'hi recollen les seves experiències als campaments de refugiats de Grècia, on l'Anna havia anat en la seva condició de metgessa i esperonada pel seu afany d'ajudar a qui ho necessita. I no era el primer llibre que publicava. El precediren altres de poemes, de relats o d'experiències sorgides del món de la cooperació internacional o de la seva tasca com a pediatra a Mataró.

La publicació que ara començem entra en el món de la ficció. És la primera novel·la de l'Anna. Però és una novel·la la trama de la qual sorgeix de les vivències de l'autora, quan el 2018 feu una estada a El Caire per consolidar el coneixement de la llengua àrab treballant alhora amb nens refugiats. I és que la protagonista és una metgessa que es trasllada a El Caire per treballar de cooperant i practicar l'àrab... I fins aquí les coincidències entre l'autora i la Lola, el personatge central de la narració.

Acompanyem la Lola en les seves vivències a la capital d'Egipte i hi descobrim una ciutat real, no la turística. La terra dels faraons ens apareix però en la

■ CABOT, Anna

■ *Shabbúra és boira,
al Caire*

■ Quorum Llibres.
Valls, 2021

visita que la Lola i en Mina fan al sud, a Luxor. La història d'amor entre la Lola i en Mina es barreja amb el dia a dia del país i de la ciutat on la boira, fruit de la contaminació, difumina el paisatge. D'aquí el títol de la novel·la.

La narració està escrita en primera persona. Acurades descripcions de llocs i persones ens fan veure a través de les paraules el mateix que veu la Lola i apropar-nos a qui l'envolta. Un

reguitzell de personatges, sovint encantadors, acompanyen els nostres protagonistes: la família de la Lola, la d'en Mina, amics nous i antics. I com una ombra sobre la Lola, un secret, un pes que llastra la seva possible felicitat, i que al final acabarem coneixent.

L'Anna i la Lola tenen elements en comú, però no tots. El marit de la Lola està mort. El de l'Anna, l'Albert Paludàries, no. I a més és l'autor de la fotografia que il·lustra la portada del llibre.

Des de la nostra humil opinió de lectora entusiasta, la primera novel·la de

l'Anna Cabot es mereix una alta qualificació. La narració t'atrapa, la mirada a través dels ulls de la protagonista d'uns indrets exòtics per nosaltres però que ara veiem des de la quotidianitat ens fa conèixer un territori lluny dels tòpics turístics. A més, com esmentàvem anteriorment, la dificultat de publicar s'afegeix a l'esforç de la creació. Seria trist que les paraules de l'autora que donen vida a uns personatges ja entranysables s'haguessin quedat en un calaix. Per sort avui dia hi ha mitjans per tirar endavant un llibre (el micromecenatge) a part dels tradicionals. Esperem que l'espurna creativa, narrativa o no, de l'Anna torni a veure la llum aviat.